

ZPN.050.30.2025.KM
Warszawa, 30 sierpnia 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11734, w sprawie przeciwdziałania nadwadze i otyłości poprzez zmiany w polityce podatkowej i regulacyjnej wobec napojów słodzonych, złożoną przez Panią Posel Dominikę Chorościńską, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Prowadzenie polityki fiskalnej w zakresie produkcji i obrotu produktami spożywczymi, których nadmierne spożycie jest szkodliwe dla zdrowia, może przyczynić się do udokumentowanego obniżenia ich konsumpcji, a w konsekwencji korzystnie oddziaływać na stan zdrowia społeczeństwa. Kreowanie polityki zdrowotnej państwa, w tym podejmowanie działań na rzecz promowania produktów spożywczych o korzystniejszym wpływie na zdrowie, powinno mieć charakter kompleksowy i spójny, obejmując zarówno aspekty legislacyjne, jak i działania w obszarze promocji oraz edukacji. Ministerstwo Zdrowia wielokrotnie w korespondencji kierowanej bezpośrednio do Ministerstwa Finansów deklarowało gotowość do współpracy przy pracach związanych z identyfikacją produktów spożywczych, w przypadku których rekomendowana byłaby zmiana stawki podatku VAT ze względu na ich negatywny wpływ na zdrowie (tj. zawierających znaczne ilości cukrów prostych, soli bądź tłuszczu)¹.

Już w 2017 roku zwracano uwagę, iż trendy dotyczące spożycia produktów o wysokiej wartości odżywczej, z punktu widzenia profilaktyki zdrowotnej, nie były satysfakcjonujące, co wskazywało na konieczność intensyfikacji działań w tym zakresie. Podkreślano przy tym,

---

¹ Pismo MZ z dnia 11 lipca 2016 r., znak: ZPN.073.9.2016

że Polska, jako kraj o silnych tradycjach rolniczych oraz znaczącej produkcji świeżych owoców i warzyw, mogłaby odnieść podwójną korzyść ze zmiany systemu podatkowego – zarówno w wymiarze zdrowotnym, jak i gospodarczym. W tym kontekście do Ministerstwa Finansów przekazano opracowanie dotyczące roli polityki fiskalnej wraz z propozycjami Ministerstwa Zdrowia przeznaczonymi do ewentualnego wykorzystania.

Również w kwestii zmiany zasad opodatkowania wód mineralnych Ministerstwo Zdrowia przekazało do Ministerstwa Finansów stanowisko w przedmiotowej sprawie², w którym podkreślono, iż w ramach koncepcji całościowego podejścia do zdrowia szczególne znaczenie ma spójna polityka międzysektorowa w zakresie ograniczenia promocji produktów niekorzystnych dla zdrowia. W odniesieniu do obniżonej stawki podatku VAT na niektóre towary, uchwalonej przez Sejm w ramach Tarczy Antyinflacyjnej 2.0, wskazywano, że woda stanowi produkt spożywczy pierwszej potrzeby i w konsekwencji powinna być objęta preferencyjną stawką VAT. Podkreślano przy tym, iż celem działań Ministerstwa Zdrowia jest zapewnienie, aby woda była napojem pierwszego wyboru w sytuacji zaspokajania pragnienia oraz uzupełniania płynów. Zwrócono również uwagę, że konkurencyjna cena wody butelkowanej stanowi istotny element w promowaniu jej konsumpcji.

Należy mieć na uwadze, iż na poziom konsumpcji produktów spożywczych wpływa wiele czynników, takich jak cena, preferencje konsumentów dotyczące jakości produktów i marki, nawyki żywieniowe, wzorce konsumpcji, reklama, promocje dotyczące zakupu określonych produktów spożywczych oraz poziom edukacji zdrowotnej. Z tego względu istotne jest prowadzenie badań nad wpływem różnych czynników na spożycie poszczególnych grup produktów spożywczych. Analiza wyłącznie jednego czynnika, jakim jest konsumpcja napojów bezalkoholowych, nie pozwala na rzetelną ocenę stanu rzeczywistego.

W celu dokonania bardziej długofalowej oceny skutków wprowadzenia tzw. „opłaty cukrowej”, w ramach realizacji Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 zaplanowano przeprowadzenie – przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny – Państwowy Instytut Badawczy – w latach 2022 oraz 2025 badań preferencji konsumentów w zakresie wyborów żywieniowych po wprowadzeniu opłaty cukrowej od napojów słodzonych, a także dostępnych na rynku produktów słodkich. Badania te realizowane są na reprezentatywnej próbie 1000 dorosłych mieszkańców Polski.

W 2022 r. w badaniu uczestniczyło 523 kobiet i 477 mężczyzn. Analiza uzyskanych wyników wykazała, że ponad 60% ankietowanych spożywa słodzone napoje, co piąta badana osoba pija je co najmniej raz dziennie. Najczęściej wypijaną porcją jest 1-2 szklanki

---

² Pismo Ministerstwa Zdrowia z dnia 2 czerwca 2022 r., znak: ZPN.611.56.20r22

napoju na dobę. Blisko 40% respondentów preferuje napoje tradycyjne słodzone cukrem/syropem glukozowo-fruktozowym. W 2025 r. zaplanowano przeprowadzenie podobnego badania.

W tym miejscu pragnę poinformować, że w Ministerstwie Zdrowia nie są prowadzone aktualnie prace legislacyjne dotyczące nowelizacji tzw. „opłaty cukrowej”.

Odnosząc się natomiast do kwestii aktualizacji regulacji dotyczących żywienia w szkołach, uprzejmie informuję, iż w ostatnim czasie zakończono konsultacje publiczne projektu rozporządzenia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (MZ 1787). Zasadniczym celem wskazanych regulacji jest promocja zasad tzw. diety planetarnej w żywieniu zbiorowym.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/